

پیش‌بینی رضایت شغلی براساس خودتنظیمی هیجانی و مکانیسم‌های دفاعی در کارمندان
اداره بهزیستی استان تهران

**Prediction job satisfaction based emotional self-regulation and defense
mechanisms in employee's well-being office Tehran**

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۶/۴/۹۲، تاریخ دریافت نسخه نهایی: ۱۳۹۶/۸/۱۲، تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۶/۱۱/۱۱

N. Babakhani, (Ph.D) & N. Rahimimanjizi, (M.A)

Abstract: The purpose of this study was to predict job satisfaction based on emotional self-regulation and defense mechanisms in welfare workers in Tehran province. Methodology: This study was a correlational study. The statistical population of this study was all employees of Tehran's Welfare Office in 2013-2014 who were selected using a sampling method of 324 (158 men and 166 women). Data were collected by JDI, Defense Mechanisms (DSQ-40) and Difficulties of Difficulty Adjustment (DERS). The collected data were analyzed using Pearson correlation and multiple regressions. Result: Pearson correlation results showed that all components of emotional self-regulation, with the exception of emotional awareness, have significant correlation with job satisfaction. There is a significant inverse relationship between all components of emotional self-regulation, with the exception of emotional awareness, with immature defense and Neuroticism defense mechanism. Multiple regression analysis showed that emotional self-regulation explains 5% of the variance of job satisfaction, but defensive styles do not explain job satisfaction. In investigated gender difference with t test showed that, men in satisfaction with promotions, compensation and satisfaction, and satisfaction with working conditions are in higher levels of satisfaction. However, in overall job satisfaction score, there was no significant difference between men and women. Conclusion: The result of this study indicated a direct relationship between emotional self-regulation and job satisfaction, inverse relationship with unmet and unpredictable defense mechanisms and lack of relation with defense styles. Therefore, considering the importance of the ability to regulate emotions on the use of defense mechanisms and job satisfaction, one can use the guidance and therapeutic techniques of psychologists and counselors in the welfare organization to increase the awareness and gain of emotional adjustment skills and the use of the developed mechanisms in to promote job satisfaction and goals of the welfare organization.

Keywords: Emotional Self-Regulation, Job Satisfaction, Defense Mechanisms.

نرس باباخانی^{*} و ناهید رحیمی منجزی^{*}

چکیده: دلف پژوهش حاضر، پیش‌بینی رضایت شغلی براساس خودتنظیمی هیجانی و مکانیسم‌های دفاعی در کارمندان بهزیستی استان تهران بود. روش پژوهش از نوع مطالعات همبستگی بود. جامعه آماری امباری پژوهش حاضر، کلیه کارمندان اداره بهزیستی تهران در سال ۱۳۹۳-۱۳۹۴ (۱۵۸ مرد و ۱۶۶ زن) انتخاب شدند. برای جمع‌آوری اطلاعات شرکت کنندگان از پرسشنامه‌های رضایت شغلی (JDI)، مکانیسم‌های دفاعی (DSQ-40) و دشواری تنظیم هیجانی (DERS) استفاده شد و داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از روش همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه مورد تحلیل قرار گرفت. یافته‌ها نشان داده‌های مؤلفه‌های خودتنظیمی هیجانی به غیر از آگاهی هیجانی با جمع‌آوری همۀ مؤلفه‌های خودتنظیمی هیجانی به غیر از آگاهی هیجانی با مکانیسم‌های دفاعی رشدنایاپتیه و روان آزرده رابطه مکووس و معنادار دارند. نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه نشان داد که خودتنظیمی هیجانی ۵ درصد واریانس رضایت شغلی را تبیین می‌کند. اما سبک‌های دفاعی، رضایت شغلی را تبیین نمی‌کنند. در بررسی تفاوت‌های جنسیتی با آزمون آنثان داده شد، مردان در مؤلفه‌های رضایت از ترقیات، حقوق و مزایا و رضایت از شرایط محیط کار در سطح بالاتری از زنان قرار دارند. اما در نمره کلی رضایت شغلی بین زنان و مردان تفاوت معناداری مشاهده نشد. نتایج نشان داد رابطه مستقیم خودتنظیمی هیجانی با رضایت شغلی، رابطه مکووس با مکانیسم‌های دفاعی رشدنایاپتیه و روان آزرده و عدم رابطه با سبک‌های دفاعی داشت. بنابراین با توجه به اهمیت توانایی تنظیم هیجانات بر به کارگیری مکانیسم‌های دفاعی و رضایت شغلی می‌توان با بهره‌گیری از راهنمایی و تکنیک‌های درمانی روان‌شناسان و مشاوران در سازمان بهزیستی جهت افزایش آگاهی و کسب مهارت‌های تنظیم هیجانی و به کارگیری مکانیسم‌های رشدنایاپتیه در جهت ارتقاء رضایت شغلی و اهداف سازمان بهزیستی استفاده نمود.

کلیدواژه‌ها: خودتنظیمی هیجانی، رضایت شغلی، مکانیسم‌های دفاعی.

۱. نویسنده مسئول: دکتری روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن

babakhani.n461@gmail.com

۳. کارشناس ارشد گروه روانشناسی عمومی دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن

مقدمه

یکی از مهم‌ترین عواملی که سلامت روانی افراد را تامین می‌کند، احساس رضایت و آرامش در محیط کار است (بکمن^۱ و همکاران، ۲۰۱۵). انسان امروز با سازمان پیوند عمیقی یافته و ابعاد زندگی شخصی و زندگی سازمانی افراد به صورت شگرف درهم تنیده شده است. به طوریکه می‌توان سازمان‌ها را خانه دوم انسان‌های سازمانی برشمرد. از آن جا که نیروی انسانی هر سازمان به عنوان مهم‌ترین منبع راهبردی در رسیدن به اهداف سازمانی نقش مهمی را ایفا نموده و نیروی محركه سازمان محسوب می‌شود، تصورات و نگرش‌های آنان به شغلشان در حیات، کارایی و اثربخشی سازمان اثرگذار است. نگرش کلی انسان‌ها به شغلشان عینیت‌بخش پدیدهای رفتاری است که در کتاب‌های مدیریت بر آن "خشنودی شغلی" و "رضایتمندی شغلی" نام نهاده‌اند (هالشگر^۲ و همکاران، ۲۰۱۳).

رضایت شغلی یکی از مفاهیمی است که در نیروی انسانی موردنوجه پژوهشگران قرار گرفته است. رضایت شغلی، نگرشی است که چگونگی احساس فرد نسبت به مشاغل یا حیطه‌های مختلف شغلی را نشان می‌دهد (اسپیکتور^۳ و همکاران، ۲۰۱۰). به عبارتی ابراز احساسات فرد نسبت به شغل خود است (علی‌اصغری و پناه‌علی، ۱۳۹۵).

رضایت شغلی به عنوان مهم‌ترین عامل انگیزشی در محیط کار است و متشکل از واکنش شناختی و عاطفی افراد به صورت نگرشی نسبت به شغل و کار خود است (هانگ^۴ و همکاران، ۲۰۱۶). امروزه در تحلیل و تحقیق مباحث مربوط به کار، شغل، بهره‌وری و تولید، به موضوع رضایت شغلی که مرتبط با اصلی‌ترین جزء لاینفک هر شرکت یا سازمان یعنی سرمایه‌های انسانی است، توجه ویژه‌ای صورت می‌گیرد (یودین^۵ و همکاران، ۲۰۱۶). رضایت شغلی از عوامل مهم افزایش بهره‌وری، تعهد سازمانی، تعلق و دلیستگی آنان به محیط کار و افزایش کمیت و کیفیت کار، بالا بردن روحیه، انگیزش، عشق و علاقه به کار است. بدیهی است که هر سازمانی خود سیستم منحصر به فردی دارد و نخستین عنصر آن سیستم، انسان و کارکنان است. منابع انسانی از کارآمدترین راههای رهایی از تنگناها و دشواری‌های توسعه اقتصادی، اجتماعی و آموزشی است. از جمله تلاش‌های مدیریت در جهت حفظ منابع انسانی، ایجاد رضایت در کارکنان است (هومن، ۱۳۸۱). این امر در سازمانی چون سازمان بهزیستی که فعالیت‌های آن در جهت بهبود شرایط جامعه و جبران ضایعات جسمی و ذهنی، توانبخشی، پیشگیری از انواع آسیب‌های

1. Buckman

2. Hülsheger

3. Spector

4. Huang

5. Uddin

اجتماعی و اصلاح نابسامانی‌هاست، اهمیت بیشتری پیدا می‌کند. شرایط مطلوب خدمت‌رسانی به مددجویان تا حد زیادی منوط به فعالیت‌های این سازمان است و فراهم کردن شرایط رضایت کارکنان آن به عنوان مهم‌ترین سرمایه‌های سازمان که با انبوهی از تنش‌ها و فشارهای ناشی از ماهیت شغلشان دست به گریبانند، غیرقابل انکار است.

رضایت شغلی ماحصل تأثیر و تأثر عوامل زیادی قرار می‌گیرد که هم جنبه فردی دارد و هم جنبه محیطی (بکمن و همکاران، ۲۰۱۵). بالطبع رضایت شغلی سازمان بهزیستی می‌تواند تحت تاثیر عواملی باشد که مطالعه و بررسی آن‌ها به منظور افزایش انگیزه برای فعالیت‌های کارکنان سازمانی همچون بهزیستی و در نهایت توائم‌تسازی جامعه الزامی است. به طور مثال امروزه پژوهشگران به این نکته پی برده‌اند که هیجانات و نحوه بروز آن‌ها در کارکنان به عنوان ویژگی فردی می‌تواند اهمیت بروندادهای سازمانی و فردی را تشریح کند (گوسراند^۱، ۲۰۰۳). هم‌چنین تحولات دو دهه پایانی قرن بیستم گواهی است. بر این که تغییر جهانی چشمگیری در توزیع استخدام‌ها، از صنعت و کشاورزی گرفته تا بخش خدمات، رخ داده است. چنین تغییری، تعامل‌های بیشتری در محیط کار را می‌طلبد و به دنبال آن، ضرورت توجه به هیجانات و تنظیم هیجانات دوچندان می‌شود (مرتضوی، ساغروانی و کارشکی، ۱۳۹۰). در این پژوهش براساس نظریه گراتز و روئمر^۲ (۲۰۱۰) خودتنظیمی هیجانی را به عنوان یک مفهوم چندبعدی در نظر می‌گیرد که شامل: آگاهی و شناخت و فهم هیجانات؛ پذیرفتن هیجانات؛ توانایی برای کنترل رفتارهای تکانشی و عملکرد براساس اهداف مطلوب وقتی که هیجانات منفی تجربه می‌شوند؛ تواناییدر استفاده از تنظیم هیجانی که به وسیله استفاده از استراتژی‌هایی که پاسخ‌های هیجانی را در یک حالت انعطاف‌پذیر شکل می‌دهند، می‌باشد. غیبت نسبی یکی یا همه این توانایی‌ها، دشواری در تنظیم هیجانی را نشان خواهد داد. به طوری که محققان بر این باورند که تنظیم هیجانی عامل کلیدی و تعیین‌کننده در بهزیستی روانی و کارکرد اثربخش است (به‌نقل از محمدی، فرنام و محبوبی، ۱۳۹۰). و در سازگاری با رویدادهای تنیدگی‌زای زندگی نقش اساسی ایفا می‌کند (گارنفسکی، تیئاردن، کرائیچ، لیگرسکی، وندنکومر^۳، ۲۰۰۴؛ گروس^۴، ۲۰۰۱؛ تامپسون^۵، ۱۹۹۴). پژوهش‌های کلومسچی^۶ (۲۰۱۴)، یاهیگیل و ایکییر^۷ (۲۰۱۴) و اعتباریان و

1. Gossrand , R.H

2. Geratz & Roemer

3. Garnefski, N., Teerds, J., Kraaij, V., Legerstee, J.,& Van-Den-Kommer

4. Gross, J. J

5. Tompson

6. Colomeischi, A

7. Yahyagil, & Ikier.

پیش‌بینی رضایت شغلی براساس خودتنظیمی هیجانی و مکانیسم‌های دفاعی در کارمندان اداره...

امیدپناه (۱۳۸۷) نشان داده‌اند توانایی تنظیم هیجان منجر به کاهش استرس ادراک شده و افزایش رضایت شغلی می‌شود.

برخی پژوهشگران (رضائیان و ناییجی، ۱۳۸۸) اظهار کرده‌اند که پژوهش‌های انجام گرفته در حوزه سازمانی و مدیریت، حاکی از این است که می‌تواند پیش‌بین مهمی برای پیامدهای هیجان-پذیری سازمانی و عملکرد شغلی باشد. هیجان‌پذیری ویژگی فردی است که موجب نشان دادن واکنش‌های مشابه عاطفی و احساسی در موقعیت‌های مشابه می‌شود (شاو^۱ و همکاران، ۲۰۰۹). هیجان‌پذیری، پدیده‌ای پیچیده است و در حوزه پژوهش‌های سازمانی و مدیریتی به اشکال متفاوتی مانند خودتنظیمی هیجانی، ابراز هیجانی، تنظیم هیجانی و هوش هیجانی (راجا، سونگ و آروی^۲، ۲۰۱۱) و همچنین به عنوان ویژگی شخصیتی و در قالب عاطفه منفی و مثبت مورد بررسی قرار گرفته است (شاو و همکاران، ۲۰۰۹). در پژوهش حاضر، هیجان‌پذیری به عنوان توانایی تنظیم هیجان‌ها به صورت فردی مدنظر است.

پژوهش‌ها نشان می‌دهند که تنظیم هیجان‌ها، عاملی مهم در ارتباط با تجارب شغلی در محیط کار درنظر گرفته شده و پیش‌بینی مناسبی از عملکرد و رضایت شغلی است (بریف و ویس^۳، ۲۰۰۲). با توجه به چنین اهمیتی، پژوهش‌های پیشین بر رابطه آن با سبک‌های رهبری، بهره‌وری (آلیس^۴ و همکاران، ۲۰۰۹؛ ریجیو و ریچارد^۵، ۲۰۰۸) و رضایت شغلی (رضائیان و اینیجی، ۱۳۸۸) تمرکز (گلاسو و اینارسون^۶، ۲۰۰۸) نیز نشان کردند. در این راستا، گالسو و اینارسن داده‌اند که تنظیم هیجان‌های منفی و مثبت در تعاملات بین رؤسا و کارکنان بر رضایت شغلی تاثیر می‌گذارد. حتی برخی پژوهش‌ها (گیلیسی، کاسدا و کیلت^۷، ۲۰۱۰) به این نتیجه دست یافته‌اند که در موقعیت رهبری، اهمیت هیجان‌پذیری از بهره هوشی نیز بیشتر است. البته در بیشتر پژوهش‌های قبلی، هیجان‌پذیری در حوزه سازمانی و شغلی در قالب هوش هیجانی مورد بررسی قرار گرفته است، با این حال محدود پژوهش‌هایی روابط متغیرهای شغلی را با سازه خودتنظیمی هیجانی مورد بررسی قرار داده‌اند.

یکی دیگر از متغیرهای مرتبط با حوزه شغلی، مکانیسم‌های دفاعی است. هر فرد خواه بهنجار، خواه نوروتیک به درجات مختلف از مکانیسم‌های دفاعی سود می‌جويد. مکانیسم‌های

1. Shaw

2. Rajah, Song& Arvey

3. Brief& Weiss

4. Ilies

5. Riggio& Reichard

6. Glasø& Einarsen

7. Gilkey, R., Caceda, R., & Kilts

دفایعی این قابلیت را دارند که تکانه‌ها را از میان ببرند، روابط اجتماعی را محدود کنند، واقعیت را دگرگون سازند، یادگیری را کاهش دهنند، شناخت آگاهانه ما را از خود تغییر دهنند، آگاهی ما را از تعارض‌هاییمان کم کنند و یا احساسات متعارض با باورهای ما را تحت تاثیر قرار دهنند (میرسمایلی و ایشمان^۱، ۲۰۱۴). بنابراین می‌توان مکانیسم‌های دفایعی را تدبیر ناهشیار "من" جهت مقابله با اضطراب، محافظت شخص از احساس بی‌کفایتی و حفظ عزت‌نفس تعریف کرد (کرامر، جونز^۲، ۲۰۰۷).

روش پژوهش

این پژوهش از نظر هدف و گستره نتایج از نوع کاربردی، از نظر مکانی میدانی (پیمایشی) و از لحاظ معرفت‌شناختی کمی است. هم‌چنین از نظر شیوه پژوهش از نوع مطالعات همبستگی است، که نه تنها روابط رابطه بین رضایت شغلی، مکانیسم‌های دفایعی و خودتنظیمی هیجانی آزمون شده است، بلکه سهم پیش‌بینی متغیرهای پیش‌بین در رضایت شغلی کارکنان بهزیستی نیز مشخص شده است. جامعه آماری پژوهش حاضر، کلیه کارمندان اداره ب هزیستی تهران در سال ۱۳۹۴-۱۳۹۳ بودند. به منظور اخذ نمونه‌ای مناسب برای جمع‌آوری اطلاعات از روش نمونه‌گیری در دسترس استفاده شد، به این ترتیب که ساختمان اداری اداره بهزیستی استان و شهرستان تهران به عنوان مکان اجرای نمونه‌گیری انتخاب شد، و اجازه داده شد همه کارمندان به جز رؤسای بخش‌ها، این پرسش‌نامه‌ها را تکمیل کنند. برای برآورد حجم نمونه در پژوهش حاضر که یک پژوهش همبستگی است از روش تاباچینگ و فیدل استفاده شد. با استفاده از فرمول $8N+50$ و در عین حال با درنظر گرفتن ۳ متغیر پژوهش و ۳۲ خرده‌مقیاس، میزان حجم نمونه ۳۰۶ نفر است که با پیش‌برآورد حداقل ۳۲۴ نفر انتخاب شد (هومن، ۱۳۸۵).

پرتابل جامع علوم انسانی

1. Miresmailli, S., & Isman

2. Cramer., & Jones

ابزار گردآوری داده‌ها

در این پژوهش به منظور گردآوری اطلاعات از سه پرسشنامه استفاده شد:

پرسش نامه رضایت شغلی (JDI)

این پرسش نامه نخستین بار توسط اسمیت^۱، کندال^۲ و هیولین^۳ (۱۹۶۹؛ به نقل از ویسی، ۱۳۷۸) در دانشگاه کرنل امریکا تدوین شده است، رویکردی چندوجهی به رضایت شغلی دارد. عبارات این پرسش نامه، رضایت شغلی را از شش وجه ماهیت کار، سرپرستی، شرایط محیط کار، حقوق، ترقیع و پیشرفت، مورد مطالعه قرار داد. این پرسش نامه در ایران توسط شکرکن در سال ۱۳۶۹ ترجمه شده و توسط براهنی در سال ۱۳۷۴ بالفزووده شدن چند عبارت و تعدیل برخی دیگر از عبارات، برای پژوهش‌های روان‌شناسی قابل استفاده شد. پایایی پرسش نامه نیز از طریق ضریب آلفای کرانباخ بررسی شده است که در سطح آلفای ۰/۰۱ معنی‌دار بوده (۰/۹۳)، که این حاکی از پایایی بالای ابزار اندازه‌گیری است (به نقل از ویسی، ۱۳۷۸). پایایی این پرسشنامه در این پژوهش با استفاده از آلفای کرونباخ، ۰/۷۳ به دست آمد.

پرسش نامه دشواری‌های تنظیم هیجانی (DERS)^۴

یک شاخص خودگزارشی است که برای ارزیابی دشواری‌های موجود در تنظیم هیجانی به شکل جامع‌تری نسبت به ابزارهای موجود در این زمینه ساخته شده است و دارای ۳۶ عبارت و ۶ خرده‌مقیاس است که خرده‌مقیاس‌ها عبارتند از: عدم پذیرش پاسخ‌های هیجانی، دشواری‌های دست زدن به رفتار هدفمند، دشواری‌های کنترل تکانه، فقدان آگاهی هیجانی، دسترسی محدود به راهبردهای تنظیم هیجانی و فقدان شفافیت هیجانی. در این پرسش نامه نمرات بالاتر نشان‌دهنده دشواری‌های بیشتر در مقوله تنظیم هیجانات است. پایایی با روش آزمون- بازآزمون برای عدم نمرات کلی این مقیاس (۰/۸۸، ۰/۰۱) و همچنین برای خرده‌مقیاس‌ها (۰/۶۹) برای عدم پذیرش، ۰/۶۹ برای اهداف، ۰/۵۷ برای تکانه، ۰/۶۸ برای آگاهی، ۰/۰۹ برای راهبردها و ۰/۸۰ برای شفافیت گزارش شده است (گراتز و رومر، ۲۰۰۴؛ به نقل از جهانشاد، ۱۳۹۳). پایایی این پرسشنامه در این پژوهش با استفاده از آلفای کرونباخ، ۰/۸۱ به دست آمد.

پرسش نامه مکانیسم‌های دفاعی (SDQ - 40)

در این پژوهش از پرسش نامه SDQ - 40 که توسط اندروز و همکاران (۱۹۹۳) اصلاح شد و در ایران توسط حیدری نسب (۱۳۸۵) مورد بررسی و هنجاریابی قرار گرفت، استفاده شد. از ۴۰

1. Smith

2. Kendal

3. Hullin

4. Difficulties Emotion Regulation Scale

سوال تشکیل شده است و ۲۰ نوع مکانیسم دفاعی را در سه سطح پخته، نوروتیک و ناپخته مورد ارزیابی قرار می‌دهد که برای اندازه‌گیری هر مکانیسم دفاعی دو سوال درنظر گرفته شده است. نمره آزمودنی در هر مکانیسم نشان‌دهنده رجحان او در استفاده از آن مکانیسم است. روایی و پایایی پرسشنامه از طریق همبستگی با آزمون نئو و روش بازآزمایی و نیز محاسبه آلفای کرونباخ (۰/۸۱) انجام شده است (حیدری نسب، ۱۳۸۵). پایایی این پرسشنامه در این پژوهش با استفاده از آلفای کرونباخ، ۰/۷۶ به دست آمد.

روش اجرای پژوهش

تحقیق حاضر ترکیبی از تحقیق کتابخانه‌ای و میدانی است. در ابتدا با بهره‌گیری از منابع کتابخانه‌ای (کتاب‌ها و مقالات فارسی، کتب و مقالات لاتین، وب سایتها اینترنتی و غیره) مبنای نظری تدوین گردید و در ادامه با استفاده از پرسشنامه‌های استانداردشده همزمان با هم به شرکت‌کنندگان ارائه شد و نحوه تکمیل پرسشنامه برای آن‌ها توضیح داده شد. کارکنان با گرفتن پرسشنامه‌ها و تکمیل تمامی آن‌ها در خانه یا اداره کار پرسشنامه‌ها را به محقق تحويل دادند. در ضمن به شرکت‌کنندگان اطمینان داده شد که نتایج پرسشنامه‌ها، محترمانه خواهد بودند. در نهایت پس از گردآوری پرسشنامه‌ها، داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار **Error! SPSS Bookmark not defined.** رگرسیون چندگانه مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته‌ها

در این پژوهش ۱۵۸ نفر از شرکت‌کنندگان با ۴۸/۸ درصد را مردان و حدود ۵۱/۲ درصد با فراوانی ۱۶۶ را زنان تشکیل دادند. نتایج آمار توصیفی و مقایسه میانگین‌ها در متغیرهای مشاهده شده به تفکیک جنسیت در جدول ۱ نشان داده شده است.

پیش‌بینی رضایت شغلی براساس خودتنظیمی هیجانی و مکانیسم‌های دفاعی در کارمندان اداره...

جدول ۱. شاخص توصیفی میانگین و نتایج آزمون t در مقایسه مردان و زنان در متغیرها

متغیر	مردان	زنان	میانگین ها	انحراف معیار	نقوت	نتایج آزمون t	سطح معناداری
ماهیت کار	۰/۱۲	۳/۱۱	۰/۵۶	۰/۰۵	۰/۰۷	-۰/۰۷	-۰/۹۴
	۳/۳۶	۲/۴۷	۰/۶۳	-۰/۱۱	-۱/۱۳	-۰/۲۶	-۰/۲۶
سرپرستی	۰/۸۷	۲/۷۲	۰/۵۲	-۰/۱۱	-۰/۰۷	-۰/۰۷	-۰/۴۸
	۳/۴۹	۲/۴۶	۰/۷۳	-۰/۰۷	-۰/۰۷	-۰/۰۱	-۰/۰۱
همکاران	۳/۵۶	۲/۷۲	۰/۹۶	-۰/۰۷	-۰/۰۷	-۰/۰۷	-۰/۰۲
	۲/۲۴	۲/۴۶	۰/۷۶	-۰/۰۶	-۰/۰۶	-۰/۰۶	-۰/۰۲
ترفیعات	۰/۵۸	۲/۰۵	۰/۳۹	-۰/۰۸	-۰/۰۸	-۰/۰۸	-۰/۰۲
	۲/۰۵	۲/۲۴	۰/۴۲	-۰/۰۸	-۰/۰۸	-۰/۰۸	-۰/۰۲
شرایط محیط کار	۳/۱۹	۲/۹۸	۰/۷۳	-۰/۰۸	-۰/۰۸	-۰/۰۹	-۰/۰۲
	۱۸/۱۲	۱۷/۶۲	۳/۵۲	-۰/۰۹	-۰/۰۹	-۱/۲۸	-۰/۲۰
رضایت شغلی	۱۱۵/۶۸	۱۱۳/۷۱	۱۳/۴۲	-۰/۰۹	-۰/۰۹	-۰/۰۶	-۰/۵۲
	۱۱۳/۷۱	۱۱۵/۶۸	۱۴/۸۷	-۰/۰۹	-۰/۰۹	-۰/۰۹	-۰/۰۲
مکانیسم های رشد نایافیه	۴۶/۵۷	۴۴/۹۱	۷/۱۵	-۰/۰۹	-۰/۰۹	-۱/۳۹	-۰/۱۷
	۴۴/۹۰	۴۴/۹۱	۶/۹۶	-۰/۰۹	-۰/۰۹	-۰/۰۹	-۰/۰۲
مکانیسم های رشد پاقته	۴۴/۷۱	۴۴/۹۰	۶/۷۴	-۰/۰۹	-۰/۰۹	-۰/۰۸	-۰/۰۸
	۱۳/۱۶	۱۳/۱۷	۵/۵۸	-۰/۰۹	-۰/۰۹	-۰/۰۹	-۰/۰۲
عدم پذیرش پاسخ هیجانی	۱۴/۹۶	۱۴/۳۵	۳/۹۶	-۰/۰۹	-۰/۰۹	-۰/۰۹	-۰/۰۲
	۱۴/۳۵	۱۴/۹۶	۴/۴۲	-۰/۰۹	-۰/۰۹	-۰/۰۹	-۰/۰۲
دشواری در فثار هدفمند	۱۳/۱۶	۱۳/۱۷	۳/۷۳	-۰/۰۹	-۰/۰۹	-۰/۰۸	-۰/۰۶
	۱۴/۸۶	۱۴/۸۶	۳/۸۱	-۰/۰۹	-۰/۰۹	-۰/۰۹	-۰/۰۶
ناتوانی در کنترل تکانه	۱۵/۲۴	۱۴/۸۶	۳/۵۶	-۰/۰۸	-۰/۰۸	-۰/۰۷	-۰/۰۶
	۱۴/۸۶	۱۵/۲۴	۳/۶۳	-۰/۰۸	-۰/۰۸	-۰/۰۷	-۰/۰۶
فقدان آگاهی هیجانی	۱۵/۶۶	۱۶/۰۵	۳/۵۲	-۰/۰۹	-۰/۰۹	-۰/۰۸	-۰/۰۶
	۱۶/۰۵	۱۵/۶۶	۴/۱۴	-۰/۰۹	-۰/۰۹	-۰/۰۹	-۰/۰۶
دسترسی محدود به راهبردها	۱۹/۲۷	۱۹/۴۳	۳/۵۲	-۰/۰۹	-۰/۰۹	-۰/۰۹	-۰/۰۶
	۱۹/۴۳	۱۹/۲۷	۳/۹۶	-۰/۰۹	-۰/۰۹	-۰/۰۹	-۰/۰۶
فقدان شفافیت هیجانی	۱۱/۳۴	۱۰/۹۳	۲/۷۶	-۰/۰۹	-۰/۰۹	-۰/۰۹	-۰/۰۶
	۱۰/۹۳	۱۱/۳۴	۲/۵۸	-۰/۰۹	-۰/۰۹	-۰/۰۹	-۰/۰۶
دشواری در تنظیم هیجانات	۹۰/۰۸	۸۸/۸۰	۲۱/۳۹	-۰/۰۹	-۰/۰۹	-۰/۰۹	-۰/۰۶
	۸۸/۸۰	۹۰/۰۸	۱۹/۴۲	-۰/۰۹	-۰/۰۹	-۰/۰۹	-۰/۰۶

همان طور که در جدول ۱ نشان داده می شود، دو گروه مردان و زنان در مؤلفه های رضایت از ترفیعات ($t=2/59$)، رضایت از حقوق و مزايا ($t=2/31$) و رضایت از شرایط محیط کار ($t=2/39$) با هم تفاوت معنادار دارند ($p<0/05$). به گونه ای که مردان در تمام این مؤلفه ها در سطح رضایت بالاتری نسبت به زنان قرار داشتند. اما در نمره کلی رضایت شغلی بین زنان و مردان تفاوت معناداری مشاهده نشد ($t=1/28$) بنابراین شواهد و مدارک کافی جهت تایید فرضیه پژوهش مبنی بر این که رضایت شغلی در زنان و مردان متفاوت است، یافت نشد ($p>0/05$).

براساس داده های جدول ۱، مردان و زنان در به کارگیری هیچ کدام از مکانیسم های دفاعی با هم تفاوت معنادار ندارند، بنابراین شواهد و مدارک کافی جهت تایید فرضیه پژوهش مبنی بر این که مکانیسم های دفاعی در زنان و مردان متفاوت است، یافت نشد ($p>0/05$). همچنین در هیچ کدام از مؤلفه های دشواری در تنظیم هیجانات و نمره کلی آن زنان و مردان با هم تفاوت معنادار ندارند. بنابراین شواهد و مدارک کافی جهت تایید فرضیه پژوهش مبنی بر این که خودتنظیمی هیجانی در زنان و مردان متفاوت است، یافت نشد ($p>0/05$).

در بررسی روابط بین متغیرهای پژوهش آزمون همبستگی پیرسون، انجام شد؛ قبل از استفاده از آزمون همبستگی پیرسون (آزمون پارامتریک) باید برخی از پیشفرض های مهم این آزمون آماری مورد بررسی قرار بگیرد، چرا که عدم رعایت این مفروضه ها ممکن است نتایج تحقیق را با سوگیری همراه سازد. پیشفرض های استفاده از آزمون پارامتریک عبارتند از: نرمال بودن توزیع پراکنده ای داده ها که با استفاده از آزمون کالموگراف اسپیرنوف سنجیده شد و برابری یا همگنی واریانس ها که با استفاده از آزمون لوین سنجیده شد؛ هر دو مفروضه آزمون پارامتریک برقرار بود. یعنی استفاده از همبستگی پیرسون برای تحلیل داده های این پژوهش مناسب بود. در جدول ۲ نتایج ضریب همبستگی نشان داده می شود.

جدول ۲. ضرایب همبستگی متغیرهای پژوهش براساس آزمون همبستگی پیرسون

متغیر	دشواری در تنظیم هیجانات	رشدنایافته	رشدیافته	روان آزده
رضایت شغلی	*** $0/20$	- $0/08$	$0/10$	$0/04$
دشواری در تنظیم هیجانات	1	*** $0/47$	$-0/06$	*** $0/27$

$$** P<0/01 * P<0/05$$

نکته مورد توجه در بررسی علامت مثبت و منفی ضرایب روابط این است که نمره بالا در پرسشنامه دشواری در تنظیم هیجانات به صورت معکوس نشان دهنده خودتنظیمی هیجانی پایین

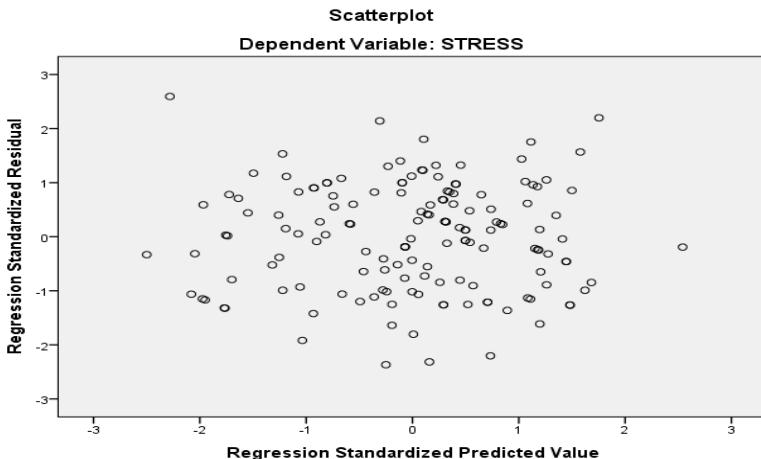
پیش‌بینی رضایت شغلی براساس خودتنظیمی هیجانی و مکانیسم‌های دفاعی در کارمندان اداره...

یا ناتوانی در خودتنظیمی هیجانی است. در بررسی روابط بین مؤلفه‌های دشواری در تنظیم هیجانات و رضایت شغلی مشاهده می‌شود، نمره کل دشواری در تنظیم هیجانات با رضایت شغلی رابطه معکوس و معنادار دارد ($P < 0.01$). یعنی هرچه کارکنان در تنظیم هیجانات خود ناتوان تر باشند، رضایت شغلی کمتری دارند. به عبارت دیگر هرچه میزان خودتنظیمی هیجانی بیشتر باشد، رضایت شغلی هم بیشتر است. بنابراین فرضیه پژوهشی مبنی بر این‌که بین خودتنظیمی هیجانی با رضایت شغلی رابطه مستقیم و معنادار وجود دارد تأیید می‌شود. ($P < 0.01$)

هم‌چنین نتایج نشان داد، به کارگیری مکانیسم‌های دفاعی رشدنایافته و روان‌آزده با دشواری در تنظیم هیجانات رابطه مستقیم و معناداری دارند ($P < 0.05$). یعنی هرچه افراد در تنظیم هیجانات دشواری بیشتری داشته باشند بیشتر از مکانیسم‌های دفاعی رشدنایافته و روان‌آزده استفاده می‌کنند و بر عکس. بنابراین فرضیه‌های پژوهشی مبنی بر این‌که بین خودتنظیمی هیجانی با مکانیسم‌های دفاعی رشدنایافته و روان‌آزده رابطه معکوس وجود دارد، تأیید می‌شود. اما بین مکانیسم‌های دفاعی رشدنایافته و دشواری در تنظیم هیجانات رابطه معناداری مشاهده نشد ($P > 0.05$).

به منظور پاسخ‌گویی به سؤال پژوهشی که: آیا خودتنظیمی هیجانی و مکانیسم‌های دفاعی توان پیش‌بینی رضایت شغلی را دارند؟ و سهم آن‌ها در پیش‌بینی چقدر است؟ از تحلیل رگرسیون چندگانه به صورت گام به گام استفاده شد قبل از ارائه نتایج رگرسیون، پیش‌فرض‌های استفاده از رگرسیون چندگانه مورد بررسی قرار گرفت.

مفروضه اول: نرمال بودن توزیع خطاهای: به منظور بررسی این مفروضه از نمودار پراکندگی (۱-۴) استفاده شد. با توجه به نمودار (۱-۴) مشخص است که توزیع پراکندگی باقیمانده‌ها یا خطای به صورت نرمال پراکنده شده است.



شکل ۱. نمودار پراکندگی نمرات خطا

مفهوم دوم: استقلال باقیماندها: برای بررسی این مفروضه از آزمون دوربین واتسون استفاده شد. اندازه آزمون دوربین واتسون برابر با $1/78$ است که این مقدار از آزمون دوربین واتسون از نظر آماری به معنای برقراری شرط استقلال باقیماندها است.

مفهوم سوم: عدم هم خطی بودن چندگانه: این مفروضه به این معنا هست که نباید همبستگی بین متغیرهای پیش بین بسیار زیاد باشد. برای بررسی این مفروضه از شاخص تحمل و VIF استفاده شد که نتیجه این تحلیل حاکی از برقراری این پیشفرض است.

با توجه به برقراری پیشفرضهای آماری لازم برای تحلیل رگرسیون در ادامه به تحلیل نتایج اصلی رگرسیون پرداخته می شود.

پیش‌بینی رضایت شغلی براساس خودتنظیمی هیجانی و مکانیسم‌های دفاعی در کارمندان اداره...

جدول ۳. نتایج رگرسیون گام به گام رضایت شغلی براساس خودتنظیمی هیجانی و مکانیسم‌های دفاعی

مرتبه	R	R ²	F	مقدار	معناداری R ²	تغییر یافته	F	مقدار	معناداری R ²	تغییر یافته	F	مقدار	معناداری R ²
دشواری در تنظیم هیجانات	۰/۲۰	۰/۰۴	۱۳/۰۹	۰/۰۰۱	دشواری در تنظیم هیجانات	۰/۰۰۱	۱۳/۰۹	۰/۰۴	۰/۰۰۱	دشواری در تنظیم هیجانات و مکانیسم‌های رشدنایافته	۰/۲۰	۰/۰۴	۰/۷۶
دشواری در تنظیم هیجانات و مکانیسم‌های رشدنایافته	۰/۲۰	۰/۰۴	۶/۵۸	۰/۰۰۲	دشواری در تنظیم هیجانات و مکانیسم‌های رشدنایافته و رشدیافته	۰/۰۰۱	۵/۳۶	۰/۰۵	۰/۰۰۱	دشواری در تنظیم هیجانات و مکانیسم‌های رشدنایافته و رشدیافته	۰/۲۲	۰/۰۹	۲/۸۴
دشواری در تنظیم هیجانات و مکانیسم‌های رشدنایافته، رشدیافته و روان- آزرده	۰/۲۳	۰/۰۵	۴/۵۹	۰/۰۰۲	دشواری در تنظیم هیجانات و مکانیسم‌های رشدنایافته، رشدیافته و روان- آزرده	۰/۰۰۱	۰/۰۰۸	۰/۰۹	۰/۰۰۱	دشواری در تنظیم هیجانات و مکانیسم‌های رشدنایافته، رشدیافته و روان- آزرده	۰/۱۴	۲/۲۲	۰/۰۰۷

در مدل اولبا توجه به مقدار R² مندرج در جدول ۳ دشواری در تنظیم هیجانات یا خودتنظیمی هیجانی به تنها یک در حدود ۴ درصد از تغییرات رضایت شغلی را تبیین می‌کند. مشاهده شده و سطح معناداری آن ($P < 0.01$)، بیانگر آن است که خودتنظیمی هیجانی اثر معناداری در پیش‌بینی متغیر رضایت شغلی دارد. در مدل دوم، سوم و چهارم علاوه بر خودتنظیمی هیجانی، مکانیسم‌های دفاعی هم اضافه می‌شود که تفاوت معناداری در میزان تبیین واریانس متغیر ملاک به وجود نیامده است ($p > 0.05$). در کل میزان واریانس تبیین شده به ۵ درصد می‌رسد و نشان می‌دهد در تبیین رضایت شغلی فقط خودتنظیمی هیجانی، رضایت شغلی را تبیین می‌کند.

جدول ۴ ضرایب و معناداری ضرایب متغیرهای پیش‌بین را در پیش‌بینی رضایت نشان می- دهد. با توجه به داده‌های جدول ۴ ملاحظه می‌شود، که ضرایب سبک‌های دفاعی ($P > 0.05$) اثر

معناداری بر رضایت شغلی ندارند و فقط ضریب دشواری در تنظیم هیجانات ($t = -2/81$ و $P < 0.01$) اثر معناداری بر رضایت شغلی دارد، بنابراین وارد معادله خط رگرسیون می‌شود.

جدول ۴. ضرایب و معناداری ضرایب حاصل از تحلیل رگرسیون رضایت شغلی بر حسب دشواری در خودتنظیمی هیجانی و مکانیسم‌های دفاعی

VIF	تولرنس	سطح معناداری (sig)	مقدار t	ضریب استاندارد β	خطای استاندارد (SE)	ضریب B	متغیرها
۱/۱۵	۰/۸۷	۰/۰۰۱	۱۶/۱۸	-	۱/۱۷	۱۸/۹۶	ثابت دشواری در تنظیم هیجان
۱/۰۱	۰/۹۸	۰/۰۰۵	-۲/۸۱	-۰/۱۸	۰/۰۱	-۰/۰۳	مکانیسم
۱/۱۷	۰/۸۵	۰/۰۲۵	-۱/۱۴	-۰/۰۹	۰/۰۱	-۰/۰۱	رشدناپافته
۱/۱۸	۰/۸۴	۰/۰۴۴	۰/۷۷	۰/۰۵	۰/۰۲	۰/۰۲	رشدیافته
		۰/۱۴	۱/۴۹	۰/۱۲	۰/۰۳	۰/۰۴	روان‌آرده

بنابراین معادله پیش‌بین برای متغیرهای استاندارد شده به شرح زیر است:
خودتنظیمی هیجانی $18/0 =$ رضایت شغلی

بحث و نتیجه‌گیری

فرضیه اصلی پژوهش براساس داده‌های به‌دست آمده تأیید شد و نشان داد، بین خودتنظیمی هیجانی و رضایت شغلی رابطه مستقیم و معنادار وجود دارد و خودتنظیمی هیجانی به تنها یحدود ۴ درصد از تغییرات رضایت شغلی را تبیین می‌کند که این مقدار معنادار است. یعنی هرچه کارمندان خودتنظیمی هیجانی بیشتری داشته باشند، رضایت شغلی آن‌ها بالاتر است.

همان‌گونه که قبلاً نیز اشاره شد، پژوهش‌های پیشین بر رابطه و نقش تنظیم هیجانی در متغیرهای شغلی، از جمله رضایت شغلی تمکز کرده و نشان داده‌اند هیجان با رضایت شغلی ارتباط دارد (کفتسيوس و زامپتاکيس، ۲۰۰۸). افزون بر این، یک پژوهش نیز به‌طور مستقیم رابطه تنظیم هیجانی با رضایت شغلی را مورد بررسی قرار داده است (گلاسو و اینارسن، ۲۰۰۸) که نتایج آن نیز نشان داده که سرکوبی با رضایت شغلی رابطه معکوس اما با ارزیابی مجدد

1.Kafetsios, K., & Zampetakis

پیش‌بینی رضایت شغلی براساس خودتنظیمی هیجانی و مکانیسم‌های دفاعی در کارمندان اداره...

همبستگی مثبت داشت که بخشی از یافته‌های حاضر همسو با یافته‌های آن و بخشی دیگر با یافته‌های آن ناهمسو است. هم‌چنین این یافته‌ها همراستا است. با نتایج مطالعات کلومسچی (۲۰۱۴)، یاهیگیل و ایکییر (۲۰۱۶) و اعتباریان و امیدپناه (۱۳۸۷) که نشان داده‌اند توانایی تنظیم هیجان منجر به افزایش رضایت شغلی می‌شود.

یافته‌های این پژوهش همراستا با نظریه گراتز و رومر (۲۰۰۴) است. آن‌های برای مشکلات تنظیم هیجانی مدلی مفهومی دارای چهار وجه مجزا مربوط به هم را مطرح می‌کنند. وجه نخست فقدان آگاهی، شناخت و درک تجربه هیجانی، وجه دوم عدم دسترسی به ابزار سازگارانه و شدت یا مدت تجربه عاطفی، وجه بعدی عدم تمایل به تجربه فشار هیجانی به عنوان بخشی از فرایند دستیابی به هدف و نهایتاً ناتوانی برای نگهداری و پافشاری و رفتارهای هدفمند که مشکل در هر کدام می‌تواند به مشکل در تنظیم هیجانی منجر شود (گراتز و رومر، ۲۰۰۴؛ به نقل از جهان شاد، ۱۳۹۳).

در تبیین دیگر این یافته‌ها می‌توان گفت که براساس الگوی گروس (۲۰۰۱) افراد هیجانشان را در نقاط مختلفی از فرآیندهای هیجانی تنظیم می‌کنند که در ارتباط با محیط کاری می‌توان چنین فرض کرد که در این فرآیندها محیط شغلی یا رویدادهای محل کار منجر به ایجاد پاسخ هیجانی (مثل خشم، غم، اضطراب و...) و رفتارهای نامناسب (مثل جنگ لفظی، گریه، شکایت‌های متعدد و...) شوند. از آنجایی که قواعد بروز هیجان‌ها تعیین می‌کنند که این واکنش‌ها به چه میزان نامناسب هستند، بنابراین فرد به شیوه‌های مختلفی تلاش خواهد کرد در جهت تعییر این رفتارها و هیجان‌های خود عمل کند. این اصلاح و تعییر هیجان احساس و رفتار می‌تواند از طریق فکر کردن درباره جنبه‌های مثبت و ارزیابی مجدد اتفاقات به وقوع پیوسته، یا تلاش برای پنهان کردن ابراز هیجان‌ها و احساسات عملی شود که با توجه به نتایج، مورد دوم نقش بیشتری در محیط کار و رضایت شغلی دارد، یعنی افرادی که از ارزیابی مجدد در محیط کار استفاده می‌کنند، رضایت شغلی بیشتری نشان می‌دهند.

علاوه بر این برای درک نقش خودتنظیم هیجانی در متغیرهای شغلی می‌توان از نظریه عمومی مربوط به هیجان و استرس (لازارس، ۲۰۰۶) بهره گرفت که مطابق آن تاثیر تنظیم هیجانی بر متغیرهای شغلی ناشی از برانگیختگی جسمی است که شامل سیستم اندوکرینی (آزادسازی هورمون‌ها) و سیستم عصبی خودمختار (افزایش ضربان قلب و فشار خون) است. در حالت برانگیختگی، بدن انرژی و منابع موجود را برای پاسخ‌دهی به وضعیت بحرانی جاری صرف کرده و انرژی کافی برای دیگر فعالیت‌ها باقی نمی‌ماند، پژوهش‌ها حاکی از این هستند افرادی که از روش سرکوبی استفاده می‌کنند، پاسخ‌ها و برانگیختگی جسمی بیشتری در مقایسه با افرادی که از روش ارزیابی مجدد بهره می‌گیرند، نشان می‌دهند.

یکی دیگر از یافته‌های این پژوهش نشان داد که سبک‌های دفاعی با رضایت شغلی رابطه معناداری نداردو در مجموع ۱ درصد تغییرات رضایت شغلی را تبیین می‌کند که معنادار نیست. این یافته با یافته‌های سپیده دم و کریمی (۱۳۹۱) که به بررسی ارتباط مکانیسم‌های دفاعی با فرسودگی شغلی پرداخته هست، همسو نیست. مفاهیم کلی پژوهش سپیده دم و کریمی (۱۳۹۱) نشان‌دهنده این است که زمانی که افراد از شیوه‌های کارآمد (مکانیسم‌های دفاعی رشدی یافته) برای دفاع در برابر احساسات ناخوشایند در محیط کار و به طور کلی در زندگی استفاده می‌کنند، همواره موفقیت بیشتری برای مقابله با شرایط تنفس‌زا خواهد داشت.

در تبیین عدم ارتباط بین سبک‌های دفاعی و رضایت شغلی می‌توان گفت، رضایت شغلی تحت تأثیر عواملی است که بیشتر در شرایط موقعیت‌های زندگی فرد است و کمتر تحت تأثیر عوامل شخصیتی قرار می‌گیرد به خصوص مکانیسم‌های دفاعی که به صورت ناخوداگاه روی رفتارهای فرد اعمال می‌شوند. پس به همین دلیل مکانیسم‌های دفاعی توان پیش‌بینی رضایت شغلی را نداشتند.

در بررسی روابط مکانیسم‌های دفاعی با خودتنظیمی هیجانی مشاهده شد، خودتنظیمی هیجانی با مکانیسم‌های دفاعی رشدنایافته و روان‌آرده رابطه معکوس و معنادار داشتند. بدین معنی هر چه میزان پذیرش پاسخ‌های هیجانی افراد بیشتر باشد کمتر از مکانیسم‌های دفاعی رشدنایافته و روان‌آرده استفاده می‌کنند. این یافته با نتایج مطالعات بشارت و همکاران (۱۳۹۳)، پاسینی (۱۳۹۲) گنجی و همکاران (۱۳۹۲) و بشارت (۱۳۸۷) همخوانی دارد.

همچنین نتایج مقایسه‌ای نشان داد که در نمره کلی رضایت شغلی بین زنان و مردان تفاوت معناداری مشاهده نشد. این یافته با نتایج پژوهش‌های کیم و همکاران (۲۰۰۹)، فلاحتی و همکاران (۱۳۹۲)، باقرپور، ساعی و شعنی (۱۳۹۱)، زمینی، حسینی نسب و زارعی (۱۳۹۰) و دانیالی (۱۳۹۰) همخوانی دارد. در توضیح این یافته می‌توان گفت، با توجه به نظریه هرزبرگ نیروی کار (در اینجا کارمندان) دو دسته نیاز، از جمله نیازهای بهداشتی و نیازهای انگیزشی نیاز دارند؛ ارضای نیازهای انگیزشی مانند کار تلاش برانگیز، مسئولیت فراینده، امکان کسب موفقیت، قدردانی از کار، رشد و توسعه در کار است که باعث رشد و کمال فردی شده و توانایی فرد را در کار افزایش می‌دهند تا به نحوی خلاق و متعهد پاسخ‌گوی محیط کار خود باشند (کورمن، ترجمه شکرکن، ۱۳۷۸)، با توجه به این که زنان و مردان در محیطی یکسان هستند، جنسیت تا حدودی کمرنگ شده تا جایی که رضایت از شغل برای یک مرد تفاوتی با رضایت از شغل برای یک زن ندارد.

بین میزان خودتنظیمی هیجانی در زنان و مردان تفاوت وجود ندارد. زیرا به نظر می‌رسد زنان شاغل همانند مردان در کلیه مسائل تجارب دارند و چون در تعاملات اجتماعی قرار می‌گیرند، در

پیش‌بینی رضایت شغلی براساس خودتنظیمی هیجانی و مکانیسم‌های دفاعی در کارمندان اداره...

بسیاری از مهارت‌ها از جمله تنظیم هیجانات که براساس اکتساب حاصل می‌شود برابرند، بنابراین تفاوتی در این زمینه دیده نشده است. همچنین بین دو گروه مردان و زنان در به کارگیری مکانیسم‌های دفاعی تفاوت وجود ندارد. در تبیین می‌توان گفت، مکانیسم‌های دفاعی، فاکتور خیلی مهمی است که بخشی از آن به صورت ناخودآگاه اتفاق می‌افتد و عامل جنسیت نمی‌تواند تأثیرگذار باشد.

این تحقیق با محدودیت‌هایی نظیر نظام اداری و سازمانی که منجر به طی سلسله مراحل طولانی و وقت‌گیر برای محقق می‌شد، تکیه صرف به پرسشنامه و نبود مصاحبه و مشاهده رفتار و استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس مواجه بود؛ لذا پیشنهاد می‌شود برای تعمیم نتایج در پژوهش‌های آینده از روش نمونه‌گیری تصادفی استفاده شود و به منظور عمقدهی به یافته‌های پژوهش، در کنار پرسشنامه، از مصاحبه با کارکنان نیز استفاده شود.

منابع

افخمی عقدا، محمد؛ یزدانیان پوده، زهرا؛ کمالی زارچ، محمود؛ رستگار، کاظم؛ فلاحتی، مریم؛ دهقان، زهرا؛ و حکیمیان، عصمت. (۱۳۹۲). بررسی رابطه بین رضایت شغلی با رضایت زناشویی کارکنان شاغل در سازمان بهزیستی شهرستان یزد. *فصلنامه علمی پژوهشی دانشکده بهداشت یزد*، سال ۱۲، شماره ۱، ۱۱۹-۱۳۲.

باقرپور، محمدعلی؛ ساعی، محمدجواد؛ شعنی، سید اسماعیل. (۱۳۹۱). تحلیل دیدگاه حسابرسان در رابطه با عوامل مؤثر بر رضایت مندی شغلی آن‌ها. *پژوهش‌های تجربی حسابداری*، سال ۲، شماره ۶، ۶۵-۹۴.

بشرات، محمدعلی. (۱۳۸۷). نارسایی هیجانی و سبک‌های دفاعی. *مجله علمی پژوهشی اصول بهداشت روانی*، سال ۱۰، شماره ۳، ۱۸۰-۱۹۰.

بشرات، محمدعلی؛ محمدی حسینی نژاد، الهه؛ غلامعلی لواسانی، مسعود. (۱۳۹۳). نقش واسطه‌ای راهبره‌های تنظیم شناختی هیجان در رابطه بین ناگویی هیجانی، خشم و نشخوار خشم با سبک‌های دفاعی من، *روان‌شناسی معاصر*، دوره ۹، شماره ۲۹، ۴۸-۲۹.

بهزادی، صفیه؛ میر بهرسی، هاله؛ یاری، مرسده. (۱۳۹۳). بررسی رابطه بین هوش هیجانی و مکانیسم‌های دفاعی در دانشجویان پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی، دوره ۲۴، شماره ۱۱۵، ۲-۱۲۰.

جهانشاد، شبنم. (۱۳۹۳). مقایسه مهارت تنظیم هیجانی و فعالیت بدنی در سالماندان مبتلا به آلزایمر و سالماندان عادی. *پایان‌نامه کارشناسی ارشد. روان‌شناسی عمومی*، دانشگاه آزاد رودهن.

حیدری نسب، لیلا. (۱۳۸۵). مقایسه مکانیسم‌های دفاعی در نمونه‌های بالینی و غیربالینی براساس هنجاریابی و یافته‌های مبتنی بر روان‌سنجدی پرسشنامه ایرانی سبک‌های دفاعی *DSQ*. رساله دکتری. دانشگاه تربیت مدرس.

دانیالی، سیده شهربانو. (۱۳۹۰). بررسی میزان رضایت شغلی کارکنان شبکه بهداشتی درمانی خمینی-شهر. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه اصفهان.

رضاییان علی و ناییجی محمدرضا (۱۳۸۸). اثرات هیجان‌پذیری و شخصیت بر رضایت شغلی مطالعه‌ای در صنعت نفت ایران. چشم انداز مدیریت بازرگانی (چشم‌انداز مدیریت (پیام مدیریت)) ، ۳۳(۹) : ۶۶-۴۹.

زمینی، سهیلا؛ حسینی نسب، داود؛ زمینی، سمیر؛ زارعی، پروین. (۱۳۹۰). بررسی رابطه فرهنگ سازمانی با رضایت شغلی و فرسودگی شغلی در میان کارکنان دانشگاه تبریز، فصلنامه سلامت کار /یران، ۸(۱) : ۴۰-۳۰.

سپیده‌دم فاطمه‌السادات، کریمی یوسف (۱۳۹۱). بررسی کاربرد سبک‌های مکانیزم دفاعی در سنجش فرسودگی شغلی کارکنان هوایپماهی جمهوری اسلامی ایران. فصلنامه مشاوره شغلی و سازمانی، ۴(۳) : ۸۲-۶۲.

عسگری، پرویز؛ پاشا، غلامرضا؛ امینیان، مریم. (۱۳۸۸). رابطه تنظیم هیجانی، فشارزاهای روانی زندگی و تصویر از بدن با اختلالات خوردن در زنان. اندیشه و رفتار، ۴(۱۳) : ۷۸-۶۵.

علی‌اصغری، زهراء؛ پناه‌علی، امیر (۱۳۹۵). نقش عاطفه مثبت و منفی و تنظیم هیجانی در پیش‌بینی استرس و رضایت شغلی معلمان کودکان با نیازهای ویژه. مجله تعلیم و تربیت استثنایی، ۱۶(۲) : ۲۲-۱۳.

فتحی آشتیانی، علی؛ داستانی، محبوبه. (۱۳۸۸). آزمون‌های روان‌شناختی ارزشیابی شخصیت و سلامت روان. تهران: انتشارات بعثث.

قاسم پور، عبدالله؛ ایل بیگی، رضا؛ حسن زاده، شهناز؛ ناصری، ابوذر. (۱۳۹۰). مقایسه تنظیم هیجانی دانشجویان سیگاری و غیرسیگاری. فصلنامه سلامت و روان‌شناسی، ۱(۳) : ۱۱۶-۱۰۳.

کورمن، آبراهام. (۱۳۷۸). روان‌شناسی صنعتی و سازمانی. (ترجمه حسین شکرکن). تهران: انتشارات رشد.

گنجی، مسعود؛ محمدی، جواد؛ تبریزیان، شروین. (۱۳۹۲). مقایسه تنظیم هیجانی و مکانیسم‌های دفاعی در مادران دارای دانش‌آموزان با و بدون ناتوانی یادگیری. مجله ناتوانی‌های یادگیری، ۲(۳) : ۷۲-۵۴.

محمدی، مسعود؛ فرnam، راibت؛ محبوبی، پریسا. (۱۳۹۰). رابطه بین سبک‌های دلستگی و دشواری در تنظیم هیجانی با رضایت زناشویی در معلمان زن جزیره کیش. فصلنامه علمی پژوهشی زن و فرهنگ. ۲(۷) : ۲۰-۹.

مرتضوی، سعید؛ ساغروانی، سیما؛ کارشکی، حسین. (۱۳۹۰). تأثیر تنظیم هیجانات و گرایش به کار به عنوان ارزش بر فرسودگی هیجانی کارکنان. چشم‌انداز مدیریت دولتی، ۸(۳) : ۲۱-۹۹.

موسی، اکبر. (۱۳۹۳). مقایسه سطوح تحول من در مکانیسم‌های دفاعی و سبک‌های مقابله‌ای با درنظر گرفتن سطوح استرس و اضطراب و افسردگی در نوجوانان. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. روان‌شناسی بالینی، دانشگاه تهران.

- پیش‌بینی رضایت شغلی براساس خودتنظیمی هیجانی و مکانیسم‌های دفاعی در کارمندان اداره... ویسی، مهدی. (۱۳۷۸). رابطه بین استرس شغلی با رضایت شغلی و سلامت روان با توجه به اثرات تعدیل کننده سرخختی و حمایت اجتماعی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. روان‌شناسی بالینی، دانشگاه علوم پزشکی تهران.
- همون، حیدرعلی. (۱۳۸۱). تهیه و استاندارد ساختن مقیاس سنجش رضایت شغلی. تهران: مرکز آموزش مدیریت دولتی.
- یاسینی، محمد. (۱۳۹۳). پیش‌بینی رضایت زناشویی براساس مکانیسم‌های دفاعی و تنظیم هیجان. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. روان‌شناسی عمومی، دانشگاه آزاد رودهن.
- Brief, A. P., & Weiss, H. M. (2002). Organizational behavior: Affect in the workplace. Annual review of psychology, 53(1), 279-307.
- Buckman, B., Crawford, E., LePine, J., & Zhang, Y. (2015). A meta-analytic investigation of job engagement's role in the transformational leadership–job satisfaction–job performance relationship. In Annual Meeting of the Southern Management Association, SMA 2015.
- Colomeischi, A. (2014). Emotional Life as Influence on Work Satisfaction. *Procedia- social and Behavioral Sciences*, 159, 350-354.
- Garnefski, N., Teerds, J., Kraaij, V., Legerstee, J.,& Van-Den-Kommer, T.(2004). Cognitive emotion regulation strategies and depressive symptoms: differences between males and females. *Pers Individ Dif*, 36(2): 267-276.
- Gilkey, R., Caceda, R., & Kilts, C. (2010). When emotional reasoning trumps IQ. Harvard business review, 88(9), 27.
- Glasø, L., & Einarsen, S. (2008). Emotion regulation in leader–follower relationships. European Journal of Work and Organizational Psychology, 17(4), 482-500.
- Gosserand, R. H. (2003). *An examination of individual and organizational factors related to emotional labor*, Unpublished Doctoral Dissertation, Louisiana State University.
- Gross, J. J. (2001). Emotion regulation in adulthood: Timing is everything. Current directions in psychological science, 10(6), 214-219.
- Gross, J. J. (2001). *Emotion Regulation: Past, Present, Future*. Cognition & Emotion, 13, 551- 573.
- Huang, Y. H., Lee, J., McFadden, A. C., Murphy, L. A., Robertson, M. M., Cheung, J. H., & Zohar, D. (2016). Beyond safety outcomes: An investigation of the impact of safety climate on job satisfaction, employee engagement and turnover using social exchange theory as the theoretical framework. Applied ergonomics, 55, 248-257.
- Hülsheger, U. R., Alberts, H. J., Feinholdt, A., & Lang, J. W. (2013). Benefits of mindfulness at work: The role of mindfulness in emotion regulation, emotional exhaustion, and job satisfaction. Journal of Applied Psychology, 98(2), 310.
- Ilies, R., Fulmer, I. S., Spitzmuller, M., & Johnson, M. D. (2009). Personality and citizenship behavior: the mediating role of job satisfaction. Journal of Applied Psychology, 94(4), 945.

- Kafetsios, K., & Zampetakis, L. A. (2008). Emotional intelligence and job satisfaction: Testing the mediatory role of positive and negative affect at work. *Personality and individual differences*, 44(3), 712-722.
- Lazarus, R. S. (2006). Stress and emotion: A new synthesis. Springer Publishing Company.
- Miresmailli, S., & Isman, M. B. (2014). Botanical insecticides inspired by plant-herbivore chemical interactions. *Trends in Plant Science*, 19(1), 29-35.
- Rajah, R., Song, Z., & Arvey, R. D. (2011). Emotionality and leadership: Taking stock of the past decade of research. *The Leadership Quarterly*, 22(6), 1107-1119.
- Riggio, R. E., & Reichard, R. J. (2008). The emotional and social intelligences of effective leadership: An emotional and social skill approach. *Journal of managerial psychology*, 23(2), 169-185.
- Shaw, J. D., Duffy, M. K., Jenkins, G. D., & Gupta, N. (1999). Positive and negative affect, signal sensitivity, and pay satisfaction. *Journal of management*, 25(2), 189-205.
- Sinha, B. K., & Watson, D. C. (1999). Predicting personality disorder traits with the Defense Style Questionnaire in a normal sample. *Journal of Personality Disorders*, 13(3), 281-286.
- Spector, P. E., Zapf, D., Chen, P. Y., & Frese, M. (2010). Don't throw out the baby with the bath water: The role of negative affectivity in reports of job stressors and strains. *Journal of Organizational Behavior*, 21, 79-95.
- Thomson, R. (1994). Emotion regulation: A theme in search of definition. *Monogr Soc Res Child Dev*. 59 (2-3): 25-52.
- Uddin, J., Kabir, M., Rahman, M., & Akhter, R. (2016). Factors affecting overall job satisfaction of mobile telecom employees in Bangladesh. *International Journal of Innovation and Scientific Research*, 21(1), 1-10. Ommitment. *Journal of Business Ethics*, 132(4), 859-872.
- Yahyagil, M., Ikier, S. (2014). Job Satisfaction, Emotion Regulation, Stress Relations and Aging. *European Journal of work and organizational psychology*, 12(4), 366-392.